

Toimintaohje lasten ja nuorten turvallisuutta edistävästä toimintatavoista

Johdanto

Usein järjestöjen toiminta perustuu vahvasti vapaaehtoistyölle kuten myös Metsästäjäliiton nuorisotyö. Suomen Metsästäjäliiton nuorisotyössä mukana olevat vapaaehtoiset aikuiset toimivat pääosin joko kerho-ohjaajina tai leirien vetäjinä. Tässä ohjeessa kuvattujen toimintatapojen tarkoituksena on edistää lasten ja nuorten turvallisuutta Suomen Metsästäjäliiton nuorisotyössä sekä myös turvata vapaaehtoisten toiminta. Uusi alkava käytäntö pohjaa sekä liiton tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan, että kyselyn tuloksiin, jonka mukaan sekä liiton henkilöstö että luottamushenkilöt kannattivat selvitystä rikostaustasta lasten ja nuorten parissa toimivilta aikuisilta.

Metsästäjäliiton hallitus on päättänyt, että vuoden 2020 alusta lähtien kaikkien liiton nuorisotyössä keskeisesti mukana olevien vapaaehtoisten on toimitettava liiton ohjeistuksen mukaan ote taustasta (rikostaustaote). Ote vaaditaan kaikilta uusilta vapaaehtoisilta sekä myös nykyisiltä toimijoilta. Mikäli selvityksestä käy ilmi rikkeitä, ei kyseinen vapaaehtoinen voi osallistua toimintaan. Liiton hallituksen päätöksellä leirien järjestäminen ja leiriavustuksen saaminen edellyttää, että ote on toimitettu.

Metsästäjäliiton sekä sen piirien ja jäsenseurojen toiminta tulee olla liiton arvojen mukaisesti vastuullista ja turvallista. Tämä edellyttää asioiden huolellista selvittämistä ja läpinäkyvyyttä. On tärkeää, että lasten- ja nuorten turvallisuus on järjestäjän puolelta mietitty ja mahdolliset toimet uhkien ehkäisemiseksi on mietitty tarkoin.

Toimintaohjeen ja vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisen tavoitteena on, että Suomen Metsästäjäliiton vapaaehtoiset toiminnan järjestäjät saavat tietoa sekä sitoutuvat lasten turvallisuutta ja koskemattomuutta edistäviin toimintatapoihin. Turvallisuudella ja koskemattomuudella tarkoitetaan tässä sitä, että lapsen tai nuoren perusoikeudet toteutuvat sekä turvallista kasvua, kehitystä ja hyvinvointia tuetaan. Toinen merkittävä tavoite on tukea nuorisotyötä tekeviä vapaaehtoisia ja luoda edellytyksiä turvallisten tapahtumien järjestämiseen. Etukäteen tehdyllä valmistautumisella ja avoimuudella parannetaan myös toiminnan järjestäjien oikeusturvaa.

Ohjeessa kuvattujen toimintatapojen avulla voidaan edistää lasta suojaavan toimintakulttuurin syntymistä, tuetaan alaikäisten turvallista osallistumista ja vahvistetaan lasten oikeuksia.

Toiminnan järjestäjälle tämä merkitsee uuden prosessin läpikäymistä, jonka jälkeen toiminta jatkuu entisellään.

Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä linjaa tätä dokumenttia ja koko prosessia. Tässä toimintaohjeessa selvitämme mitä on liiton nuorisotyö, mitä se sisältää ja mitä siihen kuuluu sekä miten prosessi vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisen osalta etenee.

Tästä materiaalista löydät yleisten toimintaohjeen lisäksi myös selkokieliset ohjeet siihen, miten otteen voi tilata ja miten ennaltaehkäistä epämiellyttäviä tilanteita lasten ja nuorten kanssa toimiessa. Tämän oppaan tekemisessä on hyödynnetty Nuorisola Ry:n opasta ”Toimintaohje - Lasten turvallisuutta lisäävät toimintatavat”.

Lisätietoja Antti Mäkinen / Nuorisotyön asiantuntija 050-462 6993.

Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä

Lain soveltamisala

Lakia lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä sovelletaan henkilöihin, jotka toimivat säännöllisesti vapaaehtoisena lasten parissa. Vapaaehtoistoiminnan järjestäjä on se toimija, jonka nimissä alaikäisille suunnattua toimintaa järjestetään. Vapaaehtoistoiminnan järjestäjä voi olla esimerkiksi rekisteröity yhdistys, säätiö, yritys, yksityinen elinkeinonharjoittaja, kunta tai uskonnollinen yhdyskunta.

Vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, johon henkilöt, vapaaehtoiset, osallistuvat, omasta tahdostaan, oman valintansa ja motivaationsa mukaisesti ilman työ- tai virkasuhdetta vapaaehtoistoiminnan järjestäjään. Kysymys on nimenomaan tietyn tyyppisestä tehtävästä, ei siitä kuka henkilö tehtävää hoitaa. Vapaaehtoisella voi olla hallussaan esimerkiksi työsuhdetta varten tai opintoihin kuuluvaa työharjoittelua varten saatu rikosrekisteriote, jota hän voi hyödyntää vapaaehtoistehtäviin hakiessaan. Lasten turvallisuutta lisäävät toimintatavat ja vapaaehtoisen rikostaustan selvittäminen

Toukokuussa 2014 voimaan tullut laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä (148/2014) koskee lasten parissa tehtävää vapaaehtoistyötä. Ennen vuotta 2014 toimintaan mukaan tulleilta voidaan pyytää vapaaehtoinen suostumus. Laki antaa toiminnan järjestäjälle, kuten yhdistykselle tai elinkeinonharjoittajalle, mahdollisuuden tiettyin edellytyksin selvittää vapaaehtoisen rikostausta. Sen tarkoituksena on turvata lapsen perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista sekä suojella lasta seksuaaliselta hyväksikäytöltä ja riistolta, kuten myös muulta vakavalta väkivaltarikollisuudelta ja hokuttelulta huumeiden käyttöön. Lasten turvallisuutta ja koskemattomuutta edistetään kuitenkin parhaiten toimintatapoja kehittämällä. Vapaaehtoisen rikostaustan selvittäminen on vain täydentävä, lasten turvallisuutta varmistava, toimenpide. Sillä pyritään estämään sellaisten henkilöiden toimiminen lasten parissa vapaaehtoisena, jotka ovat aiemmin syyllistyneet lasten

turvallisuutta vaarantaviin seksuaali-, väkivalta- ja huumausainerikoksiin. Tietoisuus siitä, että rikostausta voidaan selvittää, auttaa ehkäisemään ongelmia.

Rikosrekisteritiedot ovat salassa pidettäviä ja niitä luovutetaan ainoastaan rikosrekisterilaissa (770/1993) säädettyihin tarkoituksiin (3§). Kaikkien rikosrekisteriotteiden luovuttaminen perustuu siis lakiin. Laissa lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä (148/2018) kuvataan vapaaehtoistoimijan oikeutta pyytää rikosrekisteriote (5 §): Vapaaehtoistehtävän järjestäjällä on oikeus pyytää Oikeusrekisterikeskukselta rikosrekisterilain (770/1993) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu rikosrekisteriote vapaaehtoisesta, jos vapaaehtoistehtävän järjestäjä on antamassa vapaaehtoiselle tehtävän, johon kuuluu:

- 1) säännöllisesti ja olennaisesti alaikäisen opetusta, ohjausta, hoitoa, huolenpitoa tai muuta yhdessäoloa alaikäisen kanssa;
- 2) henkilökohtainen vuorovaikutus alaikäisen kanssa; ja
- 3) tehtävän hoitaminen yksin tai sellaisissa olosuhteissa, joissa alaikäisen henkilökohtaista koskemattomuutta ei tämän lain 4 §:ssä tarkoitetuista toimista huolimatta voida kohdella turvata.

Oikeus pyytää 1 momentissa tarkoitettua rikosrekisteriotetta koskee myös henkilön valitsemista sellaiseen koulutukseen tai valmennukseen, joka on edellytyksenä 1 momentissa tarkoitettun tehtävän hoitamiselle.

Säännöksen 6 §:n mukaisesti: "Rikosrekisteriotteen antaminen edellyttää, että vapaaehtoinen on antanut otteen hakemiseen etukäteen kirjallisen suostumuksen.

Suostumuksesta tulee käydä ilmi, että vapaaehtoinen on ennen suostumuksen antamista saanut tiedon rikosrekisteriotteen tarkoituksesta ja sen käytöstä, rikosrekisterioteeseen merkittävistä tiedoista ja siihen liittyvästä tietojenkäsittelystä, vapaaehtoistehtävän järjestäjän velvollisuudesta luovuttaa ote vapaaehtoiselle sekä tarvittaessa siitä, että rikosrekisteriotetta hakee vapaaehtoistehtävän järjestäjän toimeksiannosta 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhdistys."

Lisäksi lain hallituksen esityksen (149/2013) mukaan: "Vapaaehtoisen rikostaustan selvittämiseen voitaisiin ryhtyä, kun hänelle **ollaan antamassa laissa tarkoitettuja tehtäviä**. Ote voitaisiin kuitenkin pyytää jo valittaessa henkilöitä koulutukseen tai valmennukseen, jonka käyminen edeltää vapaaehtoistehtävän hoitamista. Työ- ja virkasuhteisia koskevaa sääntelyä vastaavasti ote pyydetäisiin tehtävään otettavan henkilön osalta vain kerran. **Tarkoituksena ei näin ollen ole, että vapaaehtoistehtävissä toimivien taustat voitaisiin selvittää määrääjain tai että he olisivat jatkuvan seurannan piirissä.**" (s. 14–15).

Näin ollen vapaaehtoisen rikostausta tulee lähtökohtaisesti tarkastaa vain kertaluontoisesti, joko toimeksiantosopimusta tehtäessä tai tilanteessa, jossa henkilö aloittaa vapaaehtoistyöt. Mikäli vapaaehtoisenne ovat jäsenrekisterissä ja heidän rikosrekisteriotteensa on jo tarkastettu toiminnan järjestäjän toimesta aiemmin, ei tietoja tulisi / tarvitse tarkastaa

uudemman kerran. Mikäli vapaaehtoiset selkeästi poistuvat järjestön toimien piiristä vuoden ajaksi, eli toiminta katkeaa esimerkiksi myös jäsenyyden osalta, voidaan ote pyytää tarkastettavaksi uudemman kerran. Liitto tukee toiminnan järjestäjiä ja piirejä selvitysten tekemisessä ja korvaa selvitysten tekemisestä aiheutuneet kulut.

Laki: <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140148>

Metsästäjäliiton nuorisotyö

Metsästäjäliiton nuorisotyön vapaaehtoistehtäviin luettavia on kaikki vapaaehtoisvoimin järjestetty nuorisotoiminta, jota järjestetään liiton, piirien ja jäsenseurojen toimesta eri puolella Suomea. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tunnustanut toimintamme virallisesti ja Metsästäjäliitto on saanut Nuorisolan kattojärjestö Nuorisola Ry- jäsenyyden vuoden 2019 aikana. Nuorisotyömme on siis saanut kansallisen tunnustuksen toiminnasta.

Nuorisotyö Metsästäjäliitossa

Metsästäjäliiton nuorisotyö on valtakunnallista toimintaa. Tapahtumatyypistä ja alueesta riippuen toiminta tavoittaa 6–29-vuotiaita lapsia ja nuoria. Pääosin nuorisotyötä tehdään leireillä ja kerhoissa, mutta nuoria tavoitetaan myös tapahtumissa ja koulutuksissa.

Nuorisolaki määrittää toimintaa (Määritelmä nuorisolaista 2016)

Tämän lain tavoitteena on:

- 1) edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa;
- 2) tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista;
- 3) tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa;
- 4) edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä
- 5) parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat:

- 1) yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys;
- 2) kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen;
- 3) monialainen yhteistyö.

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) **nuorilla** alle 29-vuotiaita;

2) **nuorisotyöllä** nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa;

3) **nuorisopolitiikalla** nuorten kasvu- ja elinolojen sekä sukupolvien välisen vuorovaikutuksen parantamista;

4) **nuorisotoiminnalla** nuorten omaehtoista toimintaa;

Nuorisotyön arvot

Nuorisotyön arvopohja kulkee linjassa Metsästäjäliiton strategian ja siellä nimettyjen arvojen mukaan. Näitä ovat luonnon kunnioittaminen, vastuullisuus, yhteisöllisyys, asiantuntijuus ja eräkultuurin vaaliminen.

Ohjelmissa otamme huomioon kestävän kehityksen periaatteet ja kestävän käytön. Materiaaleja pyrimme hyödyntämään monta kertaa emmekä käytä kertakäyttöperiaatteella mitään.

Toiminnoissa kunnioitamme jokaista osallistujaa ja toivotamme tervetulleeksi uudet jäsenet sellaisina kuin he ovat. Sallimme erilaisuuden emmekä syrji. Teemme yhdessä ja kuuntelemme kaikkien mielipiteitä ja ideoita.

Vetäjämme ja ohjaajamme ovat sydämellä mukana toiminnassa ja he ovat oman asiansa asiantuntijoita. He ottavat sovituksen vastuun ja varmistavat osallistujien turvallisuuden kaikissa tilanteissa.

Yhdessä nuorisotyö tutustuu ja tutustuttaa eräperinteisiin ja luo kulttuuria, joka kestää myös tulevaisuuden muutokset.

Toimintatavat Metsästäjäliiton nuorisotyössä

Yleisten hyvien toimintatapojen avulla toiminnan järjestäjä voi ehkäistä alaikäisten koskemattomuutta ja turvallisuutta vaarantavia tekoja ja tapahtumia. Seuraavaksi avataan käytännön esimerkkien avulla hyviä toimintatapoja yleiseen järjestämiseen kuin myös osallistujien turvallisuuteen ja fyysiseen ja henkiseen koskemattomuuteen.

Ongelmia ehkäisevät toiminnan avoimuus ja lasten ja nuorten opastaminen. Lasten pitää tietää, kenen puoleen he voivat kääntyä, jos heidän henkilökohtaista koskemattomuuttaan on loukattu tai heidän mieltään askarruttavat omaan turvallisuuteen ja koskemattomuuteen liittyvät asiat.

Epämiellyttävien tilanteiden ehkäiseminen ja niiden ratkaisu

- Ohjaajat tekevät ohjelmaan pareittain aina kun mahdollista.
- Ohjaaja voi myös kertoa, että kaikissa ongelmassa tule xxx luokse. Luottamustehdävään voidaan nimetä / äänestää henkilö yhdessä osallistujien kanssa, että kenen kanssa voi aina jutella.
- Tarjotaan vanhemmille mahdollisuus tulla vierailulle leirille.

Jos lapsi kertoo sinulle huolta herättävistä tapahtumista, pysy rauhallisena ja pyri olemaan hänelle ensisijaisesti kuunteleva ja luotettava aikuinen. Vältä viranomaisroolia.

Alla oleva toimintaohjeisto sisältää suosituksia. Huomioi myös paikalliset ja alueelliset ohjeet. Ohjeissa on annettu toimintamalliesimerkki. Tarvittavat jatkotoimenpiteet ja ohjeet niihin saat paikkakuntasi sosiaaliviranomaisilta tai poliisilta.

1. Tee muistiinpanot havainnoistasi ja keskustelun kulusta
2. Kirjaa mahdollisimman tarkasti (tapahtumat - ajat - paikat - henkilöt - keskustelun, kertomusten, omien kysymystesi ja lapsen vastausten sanamuodot). Kirjaa vain tarkka tapahtumakuvaus lapsen kertomana ja havaintosi, älä omia tulkintojasi.
3. Käytä avoimia kysymyksiä ja rohkaise lasta kertomaan (Kerro lisää! Mitä tarkoitat? Mitä sitten tapahtui? Missä te silloin olitte? Mikä vuodenaika silloin oli?). Käytä kysymyksissäsi ja puheessasi lapsen omia ilmaisuja. Vältä omien oletustesi sanomista lapselle. Älä esimerkiksi kysele kenenkään nimellä, ellei lapsi ole itse nimennyt ketään henkilöä/henkilöitä.
4. Jos lapsen kertomus on epäselvä, voit kysyä "Kerro vielä uudelleen, mitä tarkoitat?" Voit myös tarkentaa kysymällä "Ymmärsinkö oikein sen, mitä kerroit?" ja toistaa lapsen kertoma hänen omilla sanoillaan.
5. Tee lapselle / nuorelle selväksi, että teet parhaasi hänen auttamisekseen ja siksi et voi pitää asiaa omana tietonasi. Muista myös kiittää, että lapsi on uskaltanut sinulle asian kertoa.

Säilytä muistiinpanosi turvallisessa paikassa niin etteivät ulkopuoliset pääse käsiksi.

Yleiset hyvät toimintatavat leireille ja kerhoon

- Ohjaajat esittelevät itsensä ja kertovat mitä tulevat osallistujien kanssa tekemään, esimerkiksi Hei olen Elina ja teen tällä leirillä kanssanne linnunpöntön.
- Leirin ja kerhon alussa luodaan yhteisen toimintaohjeet ryhmän kanssa. Ohjaaja voi lisätä myös ehdottaa sääntöjä, joita osallistujat eivät osaa sanoa, kuten

nukkumaanmeno aika tai puhelimen käyttö. Kaikki voivat allekirjoittaa säännöt lo-
puksi omalla nimimerkillä.

- Kaikki tervehdittään yksitellen ja puhutellaan nimillä (voit pyytää osallistujia kirjoittamaan nimensä teipille tai leireille jaettaviin nimilappuihin, jos tarvitsee)
- Osallistujille ei näytetä omaa huonoa päivää tai apeaa mieltä. Niiden avaamisen paikka on muualla.
- Anna osallistujalle tilaa olla pettynyt tai vihainen mutta älä itse lähde tunteeseen mukaan.
- Muistetaan hymy!
- Jos nuorella on hallussaan alkoholia tai muita päihteitä, asia selvitetään aina. Alaikäisen kohdalla se on soitto kotiin ja tavaroiden ottaminen haltuun. Ne luovutetaan huoltajalle. Täysi-ikäisen kohdalla asian mukaan riittää yleensä keskustelu ja yhteinen sovinto ettei niitä käytetä leirin aikana.
- Tupakointi osoitetaan omalle paikalleen ja siitä sovitaan pelisäännöt, jos joku tu-
pakoi. Koskee ainoastaan täysi-ikäisiä.
- Huomio kaikki osallistujat tasa-arvoisesti. Jos yksi saa kokeilla esim. jousiam-
muntaa, kaikille muillekin halukkaille annetaan mahdollisuus.

Lapsille ja nuorille järjestettävä toiminta on päihteetöntä, väkivallatonta ja se tapahtuu tur-
vallisessa ympäristössä.

Toiminnassa vastuussa olevat aikuiset tiedostavat, että häirintää, kiusausta tms. voi ta-
pahtua ryhmäläisten välillä ja että siihen puututaan aina.

Ryhmän aikuinen turvaa ryhmäläisten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden
toiminnassaan. Muista, että kaikki aikuiset ovat velvollisia tekemään lastensuojeluilmoi-
tuksen, mikäli epäilevät tai havaitsevat jotain epätavallista, voi asiasta myös konsultoida
oman kunnan sosiaaliviranomaisia.

Aikuinen tiedostaa, että häirintä aina subjektiivinen kokemus.

Ymmärretään, että jos nuori / lapsi kokee jonkun asian epämiellyttävänä, otetaan se va-
kavasti ja puhutaan siitä. Jokainen henkilö kokee asiat eri tavalla, joten kokemusta ei saa
väheksyä. Ei siis vähätellä tai "huidota" asiaa pois. Yleensä asia ratkeaa keskustelemalla
ja asiasta kyselemällä. Muistetaan että, häirinnän ja kiusaamisen tunnusmerkistö täyttyy
esim. "homottelusta" tai "huorittelusta". Vaikka asia saattaisi vaikuttaa vähäpätöiseltä
omasta mielestä, voi se lapsesta / nuoresta tuntua hyvinkin pahalta. Kaikkiin tilanteisiin siis
puututaan aina, esimerkiksi kehottamalla lopettaa tai muulla tilanteen vaatimalla tavalla.

Vapaaehtoistehtävien kuvaukset

Keneltä rikostaustan selvitys tarvitaan

Rikostaustan selvitys tarvitaan kaikilta Metsästäjäliiton nuorisotapahtumiin keskeisesti osallistuvilta henkilöiltä. Tämä tarkoittaa kaikkia henkilöitä, jotka toimivat nuorten kanssa yksittäistä tapahtumassa vierailua kauemmin tai joilla on mahdollisuus toimia yksin lasten- ja nuorten kanssa.

Leirien osalta selvityksen tarvitsee siis leirin järjestelyistä vastaavat henkilöt, ryhmänohjaajat, yövalvojat jne. Yksittäiselle rastille osallistuva tai esimerkiksi koiraa leirillä esittelevä henkilö ei tarvitse selvitystä, ellei tämä toimi lyhyitä hetkiä lukuun ottamatta yksin osallistujien kanssa.

Kerhotoiminnassa selvitys vaaditaan vastuunohjaajien lisäksi ohjaajilta, jotka vetävät kerhokertoja ilman vastuunohjaajan läsnäoloa.

Tehtäviin voi kuulua

- alaikäisen opetusta, ohjausta, hoitoa, huolenpitoa tai muuta yhdessäoloa alaikäisen kanssa.
- vapaaehtoisen henkilökohtaista vuorovaikutusta alaikäisen kanssa
- vapaaehtoinen hoitaa tehtävää yksin tai sellaisissa olosuhteissa, joissa alaikäisen henkilökohtaista koskemattomuutta ei voida kohtuudella turvata muilla toimilla, kuten toimintaa ohjaavilla menettelytavoilla tai ohjeilla.

Ohjaajan rooli yleisesti

- toiminnan mahdollistaja
- turvallinen
- toiminnan asiantuntija
- raamien asettaja
- yhteishengen luoja
- innostajana toimiminen yhteiseen toimintaan

Retkien, leirien ja kerhojen vetäjät ja ohjaajat

Lasten ja nuorten retkillä, leireillä ja kerhoissa vapaaehtoiset aikuiset toimivat ohjaajina joko yksin, pareittain tai työntekijän parina tai apuna kuten kaikki aikuiset, jotka ovat mukana joko piirien tai seurojen järjestämällä MiniMetso, Metso tai MetsästysMetso-leireillä. Aikuiset opettavat ja ohjaavat lapsia ja nuoria toiminnoissa kuten lajien opettelussa, ammunnessa jne. sekä viettävät aikaa heidän kanssaan, järjestävät tapahtumia, vierailukäyntejä ja toimintatuokioita sekä valvovat toimintaa ja sen turvallisuutta. Toisinaan leireihin ja retkiin kuuluu yöpymisiä.

Ryhmänohjaajat

Ryhmänohjaaja voi toimia ryhmässä yksin tai toisen vapaaehtoisen tai ammattiohjaajan apuna. Tässä yhteydessä ryhmänohjaajalla tarkoitetaan ensisijaisesti riista- ja kalakerhojen vetäjiä. Hän huolehtii ryhmätoiminnan puitteista, mutta ennen kaikkea sen sisällöstä ja ryhmänjäsenistä. Hän tukee ryhmäläisiä ja vahvistaa heidän ryhmäytymistään sekä auttaa heitä heidän omien tavoitteidensa toteuttamisessa.

Rikosrekisteriotteen lupakäytäntö

Suomen Metsästäjäliiton nuorisotyön osalta pyydämme lupaa rikosrekisteriotteen hankkimiseen kirjallisella suostumuksella. Suomen Metsästäjäliiton piirit hoitavat oman piirinsä rikosrekisteriotteen pyynnöt ja Suomen Metsästäjäliitto maksaa otteiden hankkimisessa syntyneet kulut. Mikäli vapaaehtoiseksi pyrkivä ei anna suostumustaan rikosrekisterin tarkistamiseen tai otteessa havaitaan rikkeitä, ei hänen ole mahdollista olla mukana liiton alaisessa nuorisotyössä.

Rikosrekisteriotteen tarkistaminen ja asianmukainen hävittäminen

Rikosrekisteriotteen tilaaja (piirin TJ tai PJ) tarkistaa otteen ja Excel-taulukon merkinnän sen tarkistamisesta. Mikäli vapaaehtoisenne ovat jäsenrekisterissä ja heidän rikosrekisteriotteensa on jo tarkastettu toiminnan järjestäjän toimesta aiemmin, ei tietoja tulisi / tarvitse tarkastaa uudemman kerran. Mikäli vapaaehtoiset selkeästi poistuvat järjestön toimien piiristä vuoden ajaksi, eli toiminta katkeaa esimerkiksi myös jäsenyyden osalta, voidaan ote pyytää tarkastettavaksi uudemman kerran. Liitto tukee toiminnan järjestäjiä ja piirejä selvitysten tekemisessä ja korvaa selvitysten tekemisestä aiheutuneet kulut.

Ote luovutetaan haltijalle henkilökohtaisesti tai erityistapauksissa sen noutamisesta soviin muilla tavoin. Ote hävitetään neljän viikon kuluessa otteen tarkistamisesta silppuamalla. Tietoja ei missään muodossa luovuteta ulkopuolisille tahoille. vapaaehtoisen rikostausta tulee lähtökohtaisesti tarkastaa vain kertaluontoisesti, joko toimeksiantosopimusta tehtäessä tai tilanteessa, jossa henkilö aloittaa vapaaehtoistyöt

Laki: <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140148>

Tämä ohjeistus on hyväksytty Suomen Metsästäjäliiton liittohallituksessa 13.01.2020. Viimeisin liittohallituksen hyväksymä päivitys (26.04.2025) ohjeistukseen sisältää tarkennuksen rikostaustaotteen tilaamisen prosessiin ja Oikeusrekisterikeskuksen ohjeistuksen siitä, kuinka useasti vapaaehtoistoimijalta tulee rikostaustaote pyytää esitettäväksi.